

LYSSTYRKE

Derfor kom det til strejken på Siemens

Tillidsmanden på Siemens, Per Olsen, har skrevet denne artikel om baggrunden for den 13 dage lange konflikt, de 200 elektrikere var ude i for at få et lønkrav igennem.

Da jeg for første gang i min korte tid som tillidsmand skulle op og forhandle løn med Siemens, sammen med min medforhandler Søren Thomsen, var det med en tro på, at det skulle vi nok klare. Vi havde jo alle de gode argumenter på hånden. Først og fremmest havde Siemens' bygge- og anlægsafdeling haft det største overskud i mands minde, og ifølge arbejdsgivernes egne beregninger ville den julepakke, som lige var vedtaget i Folketinget, give firmaerne et direkte tilskud svarende til 2,5 procent af lønnen.

Et tilskud, som vi lønmodtagere skulle være med til at dække ind via vore skatter.

Alt dette samtidig med at elektrikere var en mangelvare, og at vi samtidig har et betydeligt løn efterslæb i forhold til mange andre håndværkere, tømrere, murer, snedkere, malere m.v.

Vi havde også kunnet høre i Radioavisen den 2. februar, at arbejderne i Danmark havde haft et reallønsfald over ni år på 20 procent. Konklusionen var altså, at arbejdsgivernes overskud stiger, og elektrikernes løn falder. Så vi mente, at vi med disse argumenter skulle have en rimelig mulighed for at få rystet nogle penge ud af mesterens lommer.

Men vi måtte snart revidere vor opfattelse, for efter at have været til lønforhandlinger fem gange, var resultatet stadig det samme.

Første gang vi var oppe og forhandle, var vi blevet tilbudt to procent på mindstelønnen, svarende til 1,80 kr. pr. time.

Vor dagløn i akkord ville blive hævet fra 85 kr. til 92,50 kr., og vore lærlinge på tredje og fjerde år blev tilbudt et løft på henholdsvis to og tre kroner. Disse ringe tilbud ville Siemens overhovedet ikke

ændre og gjorde det heller ikke under de fem lønforhandlinger, vi havde.

Vore krav var derimod en stigning af mindstelønnen fra 91 kr. til 100 kr., alle dagløn timer i akkord 100 kr., og at alle lærlinge skulle løftes med to kroner, derudover ønskede vi mere betalt tid til uddannelse, arbejdstøj, herunder passende vinterbeklædning, en større stigning end 0,93 kroner den 1. september, fuld løn under sygdom og en aftale om betalt mad ved overarbejde. Men ikke

et af disse rimelige krav ønskede Siemens at honorere.

Herefter blev bestyrelsen enig om at indkalde kollegerne til et fællesmøde tirsdag den 12. april for at høre, om man kunne acceptere, at vi skrev under på det ringe udspil, der var kommet fra firmaet i forhold til vore krav.

Elektrikerens tillidsmand på Siemens, Per Olsen, i forbindelse med et strejke-møde på virksomheden. (Foto: Søren Hartvig).

Med et meget stort flertal blev kollegerne enige om, at Siemens' udspil var, at man var rent til grin, og at man ville sætte sig ned, indtil vi havde opnået et bedre resultat. Der blev hurtigt etableret et strejkeudvalg, et kontaktudvalg, et presseudvalg samt et aktivitetsudvalg. Samtidig havde vor Vejle-afdeling nedlagt arbejdet tre dag før, vor elevatorafdeling vedtog at nedlægge arbejdet samme dag som os, idet disse afdelinger også havde opnået et ringe resultat under lønforhandlingerne. Dagen efter nedlagde også vor Århus-afdeling arbejdet, således at strejken nu var total og for Siemens landsdækkende.

Efter fire dages arbejdsnedlæggelse og efter at være blevet tilbudt 20 øre mere (de 20 øre er ikke en trykfejl) var vi til fællesmøde i Dansk Arbejdsgiverforening, hvor vi måtte erkende, at arbejdsnedlæggelsen var overenskomststridig, men hvor vi samtidig gjorde gældende, at der ikke havde været reelle forhandlinger, men at Siemens bare var fremkommet med ELFO's løndiktat. Dette nægtede man fra arbejdsgiverside på trods af, at vi både har set diktatet, og at vi under lønforhandlingerne fik at vide, at det var den egentlige årsag til, at man ikke kunne give mere, idet hvis man gav mere, skulle Siemens betale bod til ELFO.

At ELFO har sendt et sådan diktat ud til sine medlemmer, fordi de vil redde den danske økonomi, er det rene pral, idet ELFO ikke har bedt installatørerne om at begrænse deres i forvejen høje avancer. Efter at have strejket i en uge blev vi tirs-

dag den 20. april lovet en reel forhandling, hvis vi gik i arbejde, og vore kolleger fulgte tillidsmændenes opfordring og gik i arbejde.

Dette gav et resultat for Århus-afdelingen, der fik hævet deres mindsteløn fra 86 kr. til 92 kr. samt et løfte om yderligere regulering, hvis vi opnåede et bedre resultat i København, mens at Vejle-afdelingen og vi i København ikke fik fem flade øre, blev vi dog lovet nye forhandlinger om torsdagen. Med dette magre resultat nedlagde kollegerne igen arbejdet dagen efter og mødte så op om torsdagen, hvor vi var lovet nye forhandlinger, og vor overraskelse var stor, da vi mødte, for der var ingen mester men blot en besked om, at han var til et møde med ELFO.

Med det i baghovedet var det efterhånden ved at blive vor opfattelse, at Siemens tjente flere penge ved at modtage støtte fra Dansk Arbejdsgiverforening (85 kr. pr. time) end ved at udføre installationsarbejde.

Samme dag skulle vi i Arbejdsretten, hvor alle kollegerne stillede sig op uden for med bannere og skilte og sang »Tryk dem på pungen, så de skriger«, så det ragede.

I Arbejdsretten blev vi igen bedt om at gå i arbejde. Det havde dog ikke den store indflydelse på afstemningen den næste dag, hvor strejken var 100 procent.

Da vi mødtes igen om mandagen, 13 dage efter at strejken var brudt ud, havde vi et nyt udspil med fra firmaet, og efter mange og lange diskussioner blev udspillet vedtaget med 126 for og 74

De strejkende elektrikere på Siemens i demonstration foran Arbejdsretten. (Foto: Søren Hartvig).

imod. Udspillet var en lønforhøjelse fra 91 kr. til henholdsvis 94 kr. fra 1. marts 1988 og 96 kr. pr. time fra 1. september 1988.

Akkordforskuksbetalingen fra 85 kr. til 92,50 kr. og firmadaglønstimer i akkord fra 80,93 kr. til 92,50 kr. samt kundetimer i akkord fra 85 kr. til 92,50 kr. pr. time, derudover fik vore tredje- og fjerdeårslærlinge henholdsvis to og tre kroner mere pr. time, så de i dag får 6-7-10-12 kroner ekstra pr. time for henholdsvis 1.-2.-3.-4. år, plus elevatorafdelingen fik et løft på cirka seks procent fra at have en gennemsnitsløn på 89 kr. til et gennemsnit på 94 kr.

Denne lønforbedring har vi kun kunnet opnå i kraft af det sammenhold og den solidaritet, Siemens-elektrikerne har udvist over hele landet og den solidaritet, vi har fået fra en lang række arbejdspladser i hele Danmark.

*Læs næste side:
ELFO på »krigsstien«!*

Mere diktat - end forhandling

Af Bent W. Nielsen

ELFOs løndiktat i forbindelse med afslutningen på sidste overenskomst skabte langfra den ro, som det var tilsigtet fra arbejdsgiverside. Det blev til faglige møder i og efter arbejdstid - ja, til direkte konfrontation, som den ti dage lange strejke på Siemens var udtryk for. Lønkravene stod i centrum for elektrikerne. Men hvordan gik det så? Blev det til mere end de godt to procent, som var dikteret af arbejdsgiverne?

13 procent

- Tager vi udgangspunktet i afslutningen på overenskomsten i marts 1987 og frem til 1. april i år, så er den gennemsnitlige timeløn steget med 13 procent, siger de to sekretærer inden for installationsområdet, Kaj Jensen og Lejf Jensen.

- Der har været gennemført en målrettet indsats, fortsætter Kaj Jensen, i forbindelse med at der igen blev mulighed for at gøre brug af løfteparagraffen. Samtidig arbejdede vi bevidst med at popularisere Plan 13 og gøre den til den enkelte elektrikers værktøj.

- Styret fra fagforeningen?

- Lejf Jensen: - Det vil formentlig ELFO godt tro. Men den slags ting lader sig nu ikke styre. Elektrikerne kunne jo blot ved at skele til andre håndværksgrupper forvise sig om, at de lønmæssigt var saktet bagud. Samtidig havde de ikke noget indtryk af, at deres firmaer eller mestre indtjeningsmæssigt var dårligere stillet end andre firmaer og mestre. Når de så samtidig var kommet i den situation, at mestre ikke var parate til at give indrømmelser, men oven i købet udsendte enslydende paroler fra organisationen til den enkelte mester, ja så var bægeret fyldt og der var skabt en sådan stemning, at så måtte det briste eller bære. Kravene om mere i løn kom såvel individuelt, som for samlede grupper. Ja, der blev ligefrem talt om at »ånden« fra OK '85-dagene var gen-skabt.

- For at forstå det skal man også se elektrikerens holdning i lyset af, at nu havde de levet i skyggen af lønrammer siden 1982. Var det ikke arbejdsgiveres snævre lønrammer, så kom den borgerlige regering med nogle der var tilsvarende, siger Kaj Jensen og fortsætter:

- Kollegerne havde fået nok. På den baggrund måtte ELFOs krigserklæring med løndiktat virke som benzin på bålet. Kollegerne ville se skillinger...

Lejf Jensen og Kaj Jensen. ELFO mener, at det er dem der har styret forårets lønkampe. Det er alt for megen ære. Krav om mere i løn, kommer ligesom sult, siger de to. (Foto: Steen)

- Og noget tyder på, at det fik de at se...
- Som organisation kan vi slet ikke være tilfreds med at der blev reageret som tilfældet...

Plan 13

- Ja, for der kom konflikter, i hvert fald mindst en alvorlig (Siemens-strejken)?
Lejf Jensen: - Det er ikke så mærkværdigt. Der var jo i hele den forhandlingsfase, som såvel den enkelte elektriker

eller grupperne var ude i slet ikke tale om en reel lønforhandling, men udelukkende tale om et diktat stillet af ELFO og med slet skjulte trusler til det enkelte installationsfirma om, at gik de videre end dikteret, så kunne de regne med at få »en kollegial bod«.

Hvad ELFOs løndiktat har skadet i forbindelse med det fremtidige forhandlingsklima lader sig næppe uden videre gøre op. Men at det har skadet, ser vi som sekretærer daglige beviser for.

Kaj Jensen: - Denne konfrontation det kom til er jo også belastende for fredspligten. Arbejdsgivernes trusler om bod og organisationsansvar fremmer jo heller ikke ligefrem mulighederne for at finde holdbare løsninger. Samtidig skaber det forhold der kun kan belaste forholdene mellem kollegerne og deres organisationer.

Lejf Jensen: - Man kan roligt sige, at hele grundlaget som vi i den forbindelse arbejder på er ude af pagt med tiden, som iøvrigt så mange af de nuværende

juridiske arbejdsmarkedsspørgsmål er det.

Når det kom til en konfrontation på Siemens, så hænger det igen sammen med, at livet i hverdagen og det af ELFO udsendte løndiktat slet ikke passer sammen. Et firma i fuldt flor, med masser af opgaver, god økonomisk baggrund og så et diktat at der ikke må gives mere end godt to procent. Jamen det bliver bare slet ikke forstået. Det viste sig jo